

Locuința lui Aryami Bosé fusese zăvorâtă ani întregi și spectrul miilor de amintiri prizoniere între pereți impregna încă atmosfera casei locuite de cărți și de tablouri.

Pe drum se învoiseră în unanimitate că cel mai bine era s-o lase pe Sheere să intre mai întâi în casă, s-o pună pe Aryami la curent cu faptele și să-i transmită dorința tinerilor de a vorbi cu ea. Odată ce își asumară această primă fază, membrii societății Chowbar considerară că este la fel de potrivit să-și limiteze numărul de reprezentanți la întâlnirea cu bătrâna, cumpănind că, la vederea celor șapte adolescenți necunoscuți, limba ei și-ar încetini vădit ritmul. De aceea, pe lângă Sheere și Ben, se hotărî că și Ian va asista la discuție. Ian acceptă din nou rolul de ambasador în exercițiu al societății, nu fără a bănuî că frecvența cu care îi revenea acest rol era mai puțin legată de încrederea colegilor în ingeniozitatea sa; avea legătură cu înfățișarea sa inofensivă și potrivită pentru a-și câștiga aprobarea adulților și funcționarilor. În orice caz, după ce străbătură străzile orașului *negru* și zăboviră câteva minute în curtea sălbatică din jurul casei lui Aryami Bosé, Ian se alătură lui Ben și amândoi intrară în casă, la semnul lui Sheere, în vreme ce ceilalți le așteptau întoarcerea.

Fata îi călăuzi până într-o sală luminată sărăcăcios de vreo douăsprezece lumânări puse în vase cu apă. Pe ele, picăturile de ceară vărsată alcătuiau flori congelate și umbreau reflexul flăcărilor. Cei trei tineri se așezară în fața bătrânei, care îi observa tăcută din fotoliul ei și examină penumbra ce încețoșa pereții acoperiți cu stofe și rafturile îngropate de praful anilor.

Aryami așteptă ca ochii celor trei tineri să se ațintească în ai ei și se înclină spre ei, într-o atitudine confidențială.

— Nepoata mea mi-a povestit cele întâmplate, zise Aryami. Și nu pot să spun că mă surprinde. Am trăit ani întregi cu teama să nu se întâmple una ca asta, dar nu mi-am închipuit niciodată că va fi așa, în felul acesta. În primul rând, să știți că faptele la care ați fost astăzi martori nu sunt decât începutul și că, după ce mă veți asculta, veți avea posibilitatea de a lăsa ca nenorocirile să-și urmeze cursul, sau să le curmați. Eu am îmbătrânit și nu mai am tragere de inimă și sănătate ca să lupt cu forțe care mă depășesc, și pe zi ce trece îmi este din ce în ce mai greu să le înțeleg.

Sheere luă mâna pergamentoasă a bunicii și o mângâie delicat. Ian observă că Ben își roade unghiile și îi dădu un cot discret.

— A fost o vreme în viața mea când am crezut că nimic nu are mai multă putere decât dragostea. Și e adevărat că o are, dar puterea ei este neînsemnată și pălește în fața focului urii, explică Aryami. Știu că dezvăluirile acestea nu sunt tocmai cadoul potrivit pentru cei șaisprezece ani ai voștri; de obicei li se permite adolescenților să trăiască ignorând cu desăvârșire adevărata față a lumii până când sunt în floarea tinereții, dar mă tem că voi nu vă veți bucura de acest privilegiu îndoielnic. Știu și că vă veți îndoi de cuvintele și de judecățile mele, doar pentru că vin de la o bătrână. Am învățat să recunosc privirea aceea în ochii propriei mele nepoate în toți anii din urmă. Nimic nu e mai greu de crezut ca adevărul și, dimpotrivă, nimic nu este mai seducător ca forța minciunii și, cu cât mai gogonată este, cu atât mai bine. Este legea vieții și voi va trebui să găsiți echilibrul corect. Toate acestea fiind spuse, dați-mi voie să vă lămuresc că, pe lângă ani, bătrâna aceasta a colecționat povești și că niciodată nu a cunoscut o istorie atât de tristă și de îngrozitoare ca cea pe care am să v-o spun și ai cărei protagoniști ați fost fără să știți, până în ziua de astăzi...

„A fost o vreme când eram și eu tânără și am făcut tot ce se așteaptă lumea să facă tinerii: să se căsătorească, să aibă copii, să facă datorii, să fie dezamăgiți și să renunțe la visele și la principiile pe care au jurat mereu să le respecte. Să îmbătrânească, într-un cuvânt. Chiar și așa, soarta mi-a fost prielnică, cel puțin așa mi s-a părut la început, și mi-a unit viața cu a unui bărbat despre care lucrul cel mai bun și cel mai rău care se putea spune era că este cumsecade. N-a fost niciodată un tânăr frumos, de ce să mint. Îmi aduc aminte că, atunci când venea în vizită, surorile mele râdeau de el pe ascuns. Era cam stângaci, sfios și avea aerul de a-și fi petrecut ultimii zece ani într-o bibliotecă: visul oricărei tinere de vârsta ta, Sheere.

Iubitul meu era învățător într-o școală de stat din sudul Calcuttei. Salariul îi era mizerabil, iar hainele nu-i erau mai prejos. În fiecare sâmbătă venea să mă ia înveșmântat în același costum, singurul pe care îl avea și-l ținea pentru ședințele de la școală și ca să-mi facă mie curte. I-au trebuit șase ani ca să-și poată cumpăra altul, dar nu i-a stat niciodată bine în costum; trupul lui era nepotrivit unui asemenea veșmânt.

Surorile mele s-au măritat amândouă cu bărbați străluciți și bine situați, care-l tratau cu dispreț pe bunicul vostru și care, pe la spatele lor, îmi adresau priviri pline de ardoare, iar eu trebuia să înțeleg că este ocazia de a mă bucura de un bărbat adevărat, chiar dacă doar pentru câteva minute din viața mea.

Cu timpul, leneșii ăia aveau să trăiască din mila bărbatului meu și din favorurile lui, dar asta e altă mâncare de pește. El, deși era în stare să ghicească perfect lipitorile acelea, pentru că a știut întotdeauna să vadă sufletul persoanelor din jurul lui, nu le-a refuzat ajutorul și s-a prefăcut că uită batjocura și disprețul

pe care i-l arătaseră în tinerețe. Eu n-aș fi făcut-o, dar soțul meu, după cum vă spuneam, a fost întotdeauna bun. Poate prea bun.

Din păcate, sănătatea îi era șubredă și m-a părăsit curând, la un an după ce s-a născut singura noastră fată, Kylian.

A trebuit să o cresc singură și să încerc să o învăț tot ce ar fi vrut tatăl ei să învețe. Kylian a fost lumina vieții mele după moartea bunicului tău. De la el a moștenit caracterul cumsecade și instinctul de a vedea în inima celorlalți. Dar dacă tatăl ei era stângaci și sfios, ea emana luminozitate și eleganță. Frumusețea îi începea în gesturi, în voce, în mișcări. De copilă, cuvintele ei captivau vizitatorii și oamenii de pe stradă ca prin farmec. Îmi aduc aminte că, văzând-o cochetând cu negustorii din bazare la doar zece ani, îmi închipuiam că fata aceea era ca o lebadă ieșită din apele memoriei bărbatului meu, o rățușcă urâtă și neîndemânatică. Spiritul lui trăia în ea, în gesturile ei cele mai neînsemnate și în felul cum, uneori, în tăcere, zăbovea privind oamenii din poarta casei și se uita la mine cât se poate de serioasă, ca să mă întrebe de ce sunt atâția oameni nenorociți pe lume.

Curând, în *orașul negru* au început cu toții să folosească pentru a se referi la ea supranumele pe care i l-a pus un fotograf din Bombay: prințesa luminii. Și, pentru o asemenea prințesă, n-au întârziat se ivi și din gaură de șarpe candidații la titlul de prinț. Au fost vremuri minunate, când ea îmi împărtășea ridicolele confidențe ale pretendenților ei dichisiți peste măsură, poeziile oribile pe care i le scriau și un șir întreg de anecdote care, dacă s-ar fi prelungit, ne-ar fi făcut să credem că toți tinerii din oraș sunt tâmpiți. Dar, ca întotdeauna, a apărut pe scenă cineva care avea să schimbe totul: tatăl tău, bărbatul cel mai inteligent și mai ciudat din câți am cunoscut în viața mea.

Pe vremea aceea, la fel ca astăzi, marea majoritate a căsătoriilor erau înțelegeri între familii, ca un simplu contract comercial, unde voința viitorilor soți nu avea nici o valoare. Cea mai mare parte a tradițiilor nu sunt decât bolile societății. Îmi jurasem dintotdeauna că în ziua când Kylian are să se căsătorească, o va face cu cel pe care îl va alege ea în mod liber.

Când a intrat tatăl tău pe poarta asta, încarna contrariul zecilor de pretendenți pisălogi și lăudăroși care-i dădeau neîncetat târcoale mamei tale. Vorbea puțin, dar când o făcea, cuvintele îi erau ascuțite ca niște cuțite și nu invitau la replică. Era amabil și, când dorea, avea un farmec care seducea încet, dar definitiv. Cu toate acestea, tatăl tău menținea mereu o relație distantă și rece cu aproape toată lumea. În afară de mama ta. În prezența ei, se prefăcea în alt om, vulnerabil și aproape copilăros. N-am izbutit niciodată să aflu care dintre cei doi era el cu adevărat și bănuiesc că mama ta a luat secretul cu ea în mormânt.

Tatăl tău, în puținele ocazii când binevoia să vorbească cu mine, dădea puține explicații. Când s-a hotărât în sfârșit să-mi ceară consimțământul ca să se căsătorească cu mama ta, l-am întrebat cum are de gând să o întrețină și care îi este poziția. Anii în pragul sărăciei cu bunicul tău mă învățaseră să-mi apăr fata de o experiență ca aceea și eram convinsă că un stomac gol e de ajuns ca să spulbere mitul efectului înălțător al foamei spiritului.

Tatăl tău m-a privit păstrându-și pentru el adevăratele gânduri, cum făcea întotdeauna și mi-a răspuns că profesia lui este cea de inginer și scriitor. A spus că încearcă să obțină un post la o companie britanică de construcții și că un editor de la Delhi îi dăduse un avans pentru un manuscris de-al lui. Toate acestea, curățite de literatura cu care își ornamenta tatăl tău discursurile când îi convenea, îmi miroseau a mizerie

și a privațiunii. Așa i-am și spus. Zâmbi și, luându-mi mâna cu delicatețe între ale lui, îmi șopti câteva cuvinte pe care n-am să le uit niciodată: «Mamă, asta este prima și ultima oară când v-o spun. Viitorul meu și al fiicei dumneavoastră depind acum doar de noi, ca și posibilitatea de a-i oferi tot ce are nevoie și de a-mi croi drum în viață. Nimeni, nici viu și nici mort, nu va putea niciodată să se amestece. Dormiți liniștită și aveți încredere în dragostea pe care o simt pentru fata dumneavoastră. Dar dacă grijile nu vă lasă să închiideți ochii, feriți-vă să mânjiți cu un singur cuvânt, gest sau acțiune legătura care, cu sau fără consimțământul dumneavoastră, ne va uni pe mine și pe ea pentru totdeauna, căci veșnicia nu are destui ani ca să vă căiți.»

Peste trei luni s-au căsătorit și n-am mai vorbit niciodată între patru ochi cu tatăl tău. Viitorul i-a dat dreptate lui și curând a început să-și facă un nume ca inginer, fără a-și uita pasiunea pentru literatură. S-au mutat într-o casă nu departe de aici, care a fost dărâmată de mult, în vreme ce el crea ceea ce avea să fie căminul viselor lui, un adevărat palat pe care l-a conceput milimetru cu milimetru, ca să se retragă acolo cu mama ta. Nimeni nu-și închipuia atunci ce are să se întâmple.

N-am ajuns niciodată să-l cunosc cu adevărat. El nu mi-a oferit nici o ocazie, nu părea interesat să-și deschidă porțile sufletului nimănui în afară de mama ta. Pe mine personalitatea lui mă intimidă și mă simțeam incapabilă să-i vorbesc sau să încerc să-i câștig simpatia. Era cu neputință să știu ce gândește. Îi citeam cărțile, pe care mi le aducea mama ta când venea să mă vadă și le studiam pe îndelete încercând să găsesc în ele căile oculte ca să pătrund în labirintul minții sale. N-am izbutit niciodată să intru.

Tatăl tău a fost un om misterios, care n-a vorbit nicicând de familia lui, sau de trecut. Poate de aceea